

מחשבת ישראל

לבתי ספר דתיים

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
לכל שאלה — 25 נקודות; $(25 \times 4) = 100$ נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.
- ד. הוראות מיוחדות: יש לכתוב תשובות קצרות ובהירות. יש לבסס את דבריכם על המקורות שלמדתם.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

ענו על ארבע מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 25 נקודות).

הנושא: אני מאמין (נושא חובה)

1. א. רבי יהודה הלוי, ספר הכוזרי; רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן תנינא

- (1) גם ריה"ל וגם רבי נחמן חושבים שעדיף לעבוד את ה' בתמימות. למרות זאת, כל אחד מהם מתיר לאנשים מסוימים את החקירה בעניין האמונה. למי כל אחד מהם מתיר את החקירה?
(2) מדוע כל אחד מהם מתיר את החקירה לאנשים מסוימים?
(15 נקודות)

ב. רבנו בחיי, חובות הלבבות

- רבנו בחיי מוכיח מן ההיגיון (השכל), מן התורה (הכתוב) ומדברי חז"ל (הקבלה) שגם את חובות הלבבות חייבים אנו מן התורה. כתבו שתיים מן ההוכחות שלו. (10 נקודות)

2. א. האדמו"ר הרב שלום בער שניאורסון מליובאוויטש, ספר המאמרים

- "התהוות [יצירת] העולמות מאור אינסוף אינו כמו כלי הנעשה על ידי האומן..."
(1) מהו ההבדל בין יצירת העולמות לבין יצירתו של כלי?
(2) ממה נובע הבדל זה?
(16 נקודות)

ב. רמב"ם, הקדמה לפרק חלק

- על פי רמב"ם, הציגו שלושה הבדלים בין נבואת משה רבנו לבין נבואת שאר נביאים. (9 נקודות)

3. א. הרב שמעון שקופ, שערי יושר

- "בהשקפה ראשונה רגשי אהבת עצמו ורגשי אהבת זולתו הם כצרות [מנוגדות] זו לזו."
(1) הסבירו משפט זה.
(2) הביאו דוגמה משלכם הממחישה את המשפט שבפתיח.
(3) כיצד אדם יכול להגיע למדרגה שבה רגש אהבת עצמו עוזר לו לאהוב את כל עם ישראל ואת כל העולם?
(13 נקודות)

ב. רבי יהודה הלוי, ספר הכוזרי

- לאריאל קל יותר להתרכז כאשר הוא מתפלל לבדו בחדרו, ולכן הוא נמנע מלהתפלל במניין. האם ריה"ל היה יכול להסכים עם המעשה של אריאל? נמקו את תשובתכם. (12 נקודות)

4. א. רמח"ל, מסילת ישרים

(1) על פי רמח"ל, איזו תועלת אדם יכול להפיק מלימוד חוזר של הספר "מסילת ישרים"?
הסבירו את תשובתכם.

(2) "מעטים יהיו... אשר יקבעו עיון ולימוד על ענייני שלמות העבודה...".
מדוע רק מעטים לומדים את "ענייני שלמות העבודה"? הציגו סיבה אחת לכך.
(13 נקודות)

ב. הראי"ה קוק, אורות

הראי"ה קוק כתב על "שאיפה להקים ציבור אנושי גדול אשר 'ישמור דרך ה' לעשות צדקה ומשפט'".
(1) לדברי הראי"ה, מה נדרש כדי לממש שאיפה זו, ומדוע דבר זה דרוש?
(2) לדעתכם, האם עם ישראל מממש שאיפה זו כיום? נמקו את דעתכם.
(12 נקודות)

5. א. הרב דסלר, מכתב מאליהו

"הדרך הראשונה... שיחנך האדם את עצמו לעסוק באמונה גם באופן חיצוני... הדרך השנייה... והיא דרך ההתבוננות".

הסבירו את שתי הדרכים לקיים את מצוות האמונה המוזכרות בקטע המצוטט. (13 נקודות)

ב. רמב"ם, איגרת תימן

"וראוי לכם, אֶחָינוּ, שתגדלו בניכם על המעמד ההוא הגדול".

(1) מהו "המעמד הגדול"?
(2) מדוע חשיבותו של מעמד זה גדולה כל כך?
(12 נקודות)

בהצלחה!